

Novinová zásilka - povolila Česká pošta, s. p., Odštěpný závod Praha 6 j.ř. Nov. 5400/95 ze dn Placeno převodem
Novinová zásilka
Adresa adresátů:

SČVP

ZPRAVODAJ

Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel

7/2000
ročník 10

Můj první bojový křest na Dukasko-Karpatské operaci zahájený 8. září 1944

V předvečer ofenzívy soustředili náš prapor samopalníci a tankovou brigádu v lese na pascce, kde k nám promluvil generál Svoboda a řekl "Máte tu čest, že budete mezi prvními, kdo přebrodí Československé hranice a za několik desítek hodin budete v Praze".

Ráno 8. září po rozběhu dělostřelctvo zahájilo dvouhodinovou palbu na německou obranu. Po skončení kanonády jsme dostali rozkaz nasadnout na kolonu sovětských tanků. Kolona měla 45 tanků a na ně nasadil náš celý prapor tankových automatických. Projeli jsme přední okraj německé obrany, krajina byla plná dělostřelčeskými granáty, rozbitá vesnice a vpravo od silnice byl zasažen sovětský tank, kde jeho trosky byly rozházené do širokého okolí. Zřejmě najel na silnou nálož. Cestou nám začalo být divně, že na bojišti jsme viděli jenom dva mrtvé Němce s kulometem, jinak žádnou německou vojenskou techniku, čehož jinak po takovém útoku zůstává na bojišti plno. Později jsme se dověděli, že Němci chytli sovětského zajatce a ten prozradil, že se chystá útok.

Cestou byl klid, žádná palba se neozývala a tak chlapci vytáhli kytary a harmoniku a začalo se zpívat. Pokračovalo se směrem ke Krosnu, které mělo být dobyté. Ale když jsme se přiblížovali k městu, byla slyšet střelba z děl a kulometů. Tanky zastavily a čekali jsme, co bude dál. Přišlo hlášení, že Krosno nepadlo. Neměli jsme tušení, kde jsou naše pěší jednotky. Tankisté dostali rozkaz stočit se na jih, směr Dukla a Československé hranice. Cesta se zastavila ve vesnici Machnůvka. Přijel k nám velitel a řekl nám: "Rebjata, jedeme osvobodit Československo, kdo s námi pojede na rozvedku?" Přihlásili jsme se - první družstvo první čety a byli jsme tu na hrdí. Velitel nám přidělil tři tanky, družstvo nasadilo a jelo se směrem na jih po rovné silnici z obou stran porostlé javly. Po ujeti asi 1 kilometrů se před námi objevilo po pravé straně malé návrší, za ním holé pole a dál se táhli les a k vesnici na obzoru. Na návrší jsem si všiml podélných hromad v řadě a upozornil velitele. Nařídil slézt z tanků a v příkopech z obou stran cestu jsme se přiblížili dopředu. Po padesáti metrech proti nám vyskočil Němec, něco na nás vřel německy, v ruce držel granát, který chtěl hodit. Stiskl jsem spoušť samopalu a Němec padl. Vtom začala z návrší palba z těžkých kulometů. Dva chlapci byli zraněni. U cestu bylo pole z fázílemi na tyčích a tak jsme ho využili k úkrytu. Vracet se k tankům můžeme jen. První tank dostal povel vyrazit vpřed, při přejezdu návrší dostal zásah pancéřovou plstí, velitel poslal druhý tank, který pejkalo točů. Dvěma tankistům se podařilo i přes zranění zachránit se útekem. Velitel oznámil situaci do Machnůvky a odtamud přijela celá kolona, která začala páliť naslepo na návrší a do lesa. Pak naložili raněné a i s tanky se vrátili do Machnůvky. Zůstali jsme s třetím tankem na místě a dostali rozkaz neustoupit.

To znamenalo, aby se šest vojáků zakopalo okolo tanku a zabránilo Němcům jeho likvidaci. Celou noc jsme nespali, protože Němci byli blízko. Ráno byla výšude hustá mlha. Neviděli jsme na nepříteli a on na nás. Pak jsme uslyšeli hukot, ruští tankisté poznali německé tygry, nejtěžší tanky. Naskákali jsme na tank a plnou rychlostí přes pole zpět k Machnůvce. V té mlze jsme dojeli do jiné vesnice. Uprostřed stál kostel a fara. Tankisté se schováli s tankem za stodolu a my samopalníci na faru. Protože jsme dobe mluvili polsky, pohostili nás a než jsem se ohlídl, spadla mlha a začal strašný ječet dělostřelčeských granátů a min, které nám létaly nad hlavami směrem na Machnůvku. Dostali jsme hrozný strach. Jakou šanci má 6 vojáků ozbrojených samopaly když od lesa, který byl od vsi asi 100 metrů, vyjel Němci s obrněnými transportéry. Uklítali jsme směrem na Machnůvku. Za vsi jsme se setkali s našimi automatickými, kteří nám šli na pomoc.

Zatím se našemu tanku podařilo zlikvidovat německý transportér a zbytek Němců utkl do lesa. Naši automatické dostaly rozkaz zlikvidovat v lese nepříteli. Od vsi k lesu se táhl potok osázený vrbari, mudy se chlapičci dostali až do lesa, kde zbytek německých vojáků postříleli nebo dooutkoili pažbami.

Tam už ztráty na životech nebyly. Jenom jeden kamarád, který od rána cítil nesmírný strach, stál za tankem, a ten jak vystřelil, kamarád padl mrtvý. Šel jsem ho pochoval. Tím skončil náš druhý den bojů. V noci byl přesun do jiného lesa, ráno katůše, dělostřelčeský přepad a znovu do útoku. Ale tím by začala druhá kapitola knihy o našich bojích.

Něbylo po nás pochopitelné, jak mohli naši vrchní velitelé tvrdit, že nevěděli o nepříteli, který byl kousek od nás, když den předtím jsme ztratili dva tanky i s posádkou. Nebo jim to snad našel samopalník nebo sovětský tankista, kteří s námi byli v první linii, zapoměli tici?

Opotčenský Vladislav

Setkání krajanů v Mladé Boleslavi

Ve dnech 22.-25. června t.r. se uskutečnilo setkání krajanů z Mladoboleslavska, kteří se v několika vlnách i jednotlivě vystěhovali do různých koutů světa. Mnozí z nich se vrátili zpět do vlasti, ale mnoho jich a jejich potomků doposud žije v cizině. Podomní většinou již ani nemluví česky, ale k rodnému kraji svých předků se neustále hlásí. Bylo zajímavé setkat se s účastníky nejen z evropských zemí, ale také z celého území Ameriky, z Jižní Afriky, Austrálie i Nového Zélandu.

Hostitelé připravili pro účastníky mimořádně bohatý program. Setkání začínalo seminářem k historii vystěhovalectví a emigrace z českých zemí a pro ně následovalo otevření výstavy o vystěhovalectví z Mladoboleslavska, setkání krajanů

s představiteli města s bohatým kulturním programem i občerstvením, účet na oslavách 400 výročí povýšení Mladé Boleslavi na královské město a výlet do okolí města, bohatého na historii i přírodní krásy.

Na semináři zaznělo několik velmi zajímavých referátů. Např. v úvodním referátu dr. Reichgla jsme se dověděli, že první čeští vystěhovalci se na americkém kontinentě objevili už v 16. století, a také mnoho zajímavého o Moravských bratřích, kteří jeli v USA dosud pojmem. Dr. Zaoral zase zajímavě hovořil o českých spolecích v Kanadě, dr. Krba o českých vesnicích v Rumunsku, dr. Nosková o Čechách v Chorvatsku, dr. Chyský o česko-německém soužití v historii a dr. Jerámy se zabýval historií vystěhovalectví z Mladoboleslavska. Jen o volynských Čechách bohužel nepromluvil nikdo. Ani jeden ze dvou přihlášených techniků se bohužel nedostavil.

Nevědění zájmků poskytlo návštěvníkům i zahájení výstavy a samotná výstava na mladoboleslavském hradeb o historii vystěhovalectví. Jou na ni vystaveny zajímavé exponáty ze života Čechů v blízké i té nejvzdálenější cizině. Pro nás, kteří pocházíme z Kupičova, je obzvláštní citi, že právě Kupičov je na výstavě bohatě zastoupen. Výstava trvá až do 30. září, a je tedy možné ještě ji navštívit. Organizace setkání byla skvěle připravená. Hlavní zástupci na tom má Okresní muzeum v Mladé Boleslavi a zejména PhDr. Jaromír Jermolč, etnolog muzea, který věnovaně připravil setkání několika let.

Pane dotore, díky!

Ještě k setkání krajanů v Mladé Boleslavi

Ve dnech 22.-25. 6. 2000 pořádalo Okresní muzeum v Mladé Boleslavi setkání krajanů původem z Mladoboleslavska. Na toto setkání byli však zváni i rodáci z ostatních oblastí Čech a Moravy a také ze zahraničí. Objevili se lidé ze všech koutů světa - z USA, Kanady, Austrálie, Tasmánie, Jihoafrické republiky, Rumunska, Jugoslávie, Švýcarska a Německa. Mnozí spojili návštěvu vlasti s účastí na 13. všesokolském sletu.

V Kulturním středisku byl na tyto dny připraven seminář na téma vystěhovalectví z českých zemí. Vedle našich odborníků přednášeli i znalci ze zahraničí. Zazněly referáty účastníků z řad vědeckých institucí i z řad veřejnosti. Prof. MUDr. Vladimír Dufek měl hovořit k tématu vystěhovalectví na Volbě a zejména o volynských Čechů zpět do vlasti po ukončení druhé světové války. Z důvodu nemoci se semináře nemohl zúčastnit a daného tématu se ujal PhDr. Heleha Nosková, která také mluvíva o reemigraci krajanů z Jugoslávie. O historii vystěhovalectví a emigraci z Mladoboleslavska od 17. století po současnost přednesl etnolog okresního muzea PhDr. Jaromír Jermolč.

V souladu s přednáškami bylo v prostorách Mladoboleslavského hradu zahájena výstava o vystěhovalectví. Vermisáže se zúčastnili nejen členové představitelé města, ale byla občasná hubdní

